

برنامه ریزی به منظور توانمندسازی سکونتگاه‌های غیررسمی

(نمونه موردی محله مهدیه اسلامشهر)

داود حسن زاده

جواد شریف دینی

ابراهیم فریدونی

۱- کارشناس ارشد جغرافیا و برنامه ریز شهری دانشگاه تهران ، Dav.hasanzadeh@gmail.com

۲- کارشناس ارشد جغرافیا و برنامه ریز شهری دانشگاه تهران ، Javadsharid1360@gmail.com

۳- کارشناس ارشد معماری Architect_janaat@yahoo.com

چکیده

اسکان غیر رسمی که با عناوین دیگری همچون حاشیه نشینی، زاغه نشینی، کپر نشینی و نیز مترادف است، از پیامدهای نامطلوب شهرنشینی در جهان معاصر به ویژه نتیجه صنعتی شدن شتابان و نابرابری های منطقه ای است این پژوهش مبادرت به بررسی اسکان غیر رسمی و علل شکل گیری آن در شهر اسلامشهر، محله مهدیه و سپس راهبرد هائی جهت ساماندهی و توانمند سازی آن ارائه کرده است. فرضیه های پژوهش بر پایه مولفه های اجتماعی، اقتصادی، مدیریتی، خدماتی، کالبدی در راستای این پدیده و ساماندهی و توانمند سازی آن در اسلامشهر بوده است. در این پژوهش از روش های علمی تحقیقی بهره گیری و جهت جمع آوری اطلاعات، پرسشنامه، مصاحبه و بررسی های اسنادی استفاده گردیده است. نتایج تحقیق حاکی از آن است علت شکل گیری این پدیده در اسلامشهر نتیجه مهاجرت بی رویه از یک سو و مسائل و مشکلات اقتصادی و عدم وجود مدیریت واحد و هماهنگ در زمینه مسائل مهاجرتی و اسکان مناسب اولیه از سوی دیگر بوده است.

برای بررسی و تحلیل داده های آماری در کنار بررسی های کیفی از نرم افزار SPSS استفاده شده است که شاخص های کالبدی در اولویت اول، شاخص های اجتماعی و اقتصادی در اولویت دوم و شاخص های زیست محیطی در اولویت سوم قرار گرفته است. در این تحقیق به روشنی نشان داد که مدیریت شهری می تواند با عملکرد مطلوب خود، اعتماد مردم را جلب نموده و زمینه های مشارکت فزاینده مردم را فراهم سازد.

واژگان کلیدی : اسکان غیر رسمی، حاشیه نشینی، زاغه نشینی، ساماندهی، توانمندسازی ، اسکان غیر رسمی محله مهدیه